

TAMMUKKA

3/2009

Keski-Suomen Perhokalastajat ry:n jäsenlehti

YHTEYSTIEDOT/JULKAISIJA

Keski-Suomen Perhokalastajat ry
PL 570
40101 JYVÄSKYLÄ

www.kspk.fi

Tili:

Keski-Suomen Osuuspankki 529002-2187791
 Jäsenmaksu 32 e. Liittymismaksu 15 e (nuorisojäsenet 5 e)

HALLITUS

Puheenjohtaja

Jukka Kuusela 040 730 9020
 jukka.kuusela@kspk.fi

Varapuheenjohtaja

Rahastonhoitaja/jäsenasiat

Jukka Wichmann 0400 919 432
 jukka.wichmann@kspk.fi

Sihteerit

Kalle Hakkari 040 731 5787
 kalle.hakkari@kspk.fi

Nettivastaava

Masi Hast 050 381 9106
 masi.hast@kspk.fi

Hallituksen jäsenet

Jouni Kivinen 040 703 0098
 jouni.kivinen@kspk.fi

Jaakko Saari 040 582 9529
 jaakko.saari@kspk.fi

Kari Salmi 040 591 7206
 kari.salmi@kspk.fi

JAOSTOT

Lohijaosto

Kari Salmi 040 591 7206
 kari.salmi@kspk.fi

Jaakko Saari 040 - 582 9529
 jaakko.saari@kspk.fi

Kilpajaosto

Jyrki Hiltunen 040 - 532 5339
 jyrki.hiltunen@kspk.fi

Kunnostusjaosto

Jouni Kivinen 040 703 0098
 jouni.kivinen@kspk.fi

Lampijaosto

Juho Strandman 040 721 6931
 juho.strandman@kspk.fi

Sidontajaosto

Masi Hast 050 - 381 9106
 masi.hast@kspk.fi

Nuorisajaosto

Jukka Kuusela 040 - 730 9020
 jukka.kuusela@kspk.fi

TAMMUKKA

Jouko Keto 040 708 1951
 jock.scott@elisanet.fi

PÄÄKIRJOITUS

Huono kesä!

Mennyt kesä oli itselleni huono monessakin mielessä. Kalareissut jäivät vähiin, kun kesä meni taloremontin parissa. Onneksi pari reissua ehdin kuitenkin tekemään, joista yhdestä on juttu tässä lehdessä. No ei tuokaan reissu kalansaaliin puolesta mikään paras ollut, mutta hieno kokemus kuitenkin. Myös monet pienemmät purot, joilla on aikaisempina kesinä tullut käytyä, kärsivät veden puutteesta ja lämpimästä kesästä. Niidenkin kalastus jäi vähiin.

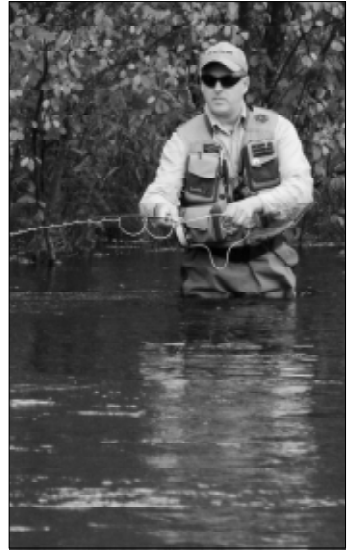
Hiljaista on ollut myös kerhorintamalla. Kerhon kalareissuista peruimme kesäkuun alusta siiankalastusreissun, koska sille ei ollut yhtään ilmoittautunutta. Enemmän ihmetyttää se, että Huopanan reissullekaan ei ollut kuin kolme ilmoittautunutta ja sekin piti perua. Tuossa viikonloppuna olin Huopanalla sorastustalkoissa (jonne olisi myös sopinut enemmän väkeä) ja samalla reissulla lueskelin Niskantalon päiväkirjaa. Espoolaiset, jotka reissun meiltä lunastivat, olivat saaneet ko. viikonlopun aikana useita yli 60 cm kaloja. Eli ajankohta ei ollut ainakaan huono.

Uusi vuosi tulee tuomaan kerholle uuden puheenjohtajan. Vuosi sitten lupasin nimittäin itselleni ja läheisilleni, että tämä vuosi tulee olemaan viimeinen vuosi kerhon toimihenkilönä. Menneet vuodet ja eri toimihenkilötehtävät ovat olleet haastavia ja mielenkiintoisia, mutta ovat toisaalta vieneet osan vapaa-ajasta. Toivottavasti tuleva puheenjohtaja ja hallitus tuovat kerhoon lisää virtaa ja aktiivisia jäseniä. Näitä aktiivisia jäseniä tarvitaan vielä loppuvuoden aikana perhosidonnain SM kisojen ja perhosymposiumin järjestelyissä.

Vaikka vuotta onkin vielä reilusti jäljellä, haluan jo tässä vaiheessa kiittää kaikkia niitä, jotka ovat olleet mukana kerhon toimintaa kehittämässä. Erittäin haluan kiittää niitä harvoja henkilöitä jotka ovat olleet kesästä toiseen valmiit käyttämään omia kesälomapäiviään kerhon nuorisotyön hyväksi.

Syysterveisin

Jukka Kuusela
Puheenjohtaja

PÄÄTOIMITTAJAN KYNÄSTÄ

PERHOKALASTUKSEN ETTIIKKA - EETTINEN PERHOKALASTUS

Kulunut kesä ja sen retket ovat takana. Teno oli tänä vuonna paria aikaisempaa kesää armeliaampi - vaikka se lohi onkin edelleen saamatta.

Etiikka, moraalifilosofiaksikin kutsuttu, vastaa laajasti ottaen kysymykseen mikä on oikein. Ylikalastus, vesistöarakentaminen, kiintoainekuormitus, veden laadun heikkeneminen ja näiden myötä vaelluskalojen äärimmäisen huono poikastuotanto ovat eräitä syitä siihen, että kalakantojen kestävä käyttö on yhä laajemmin hyväksytty kalastuksen eettiseksi perustaksi. Luonnonkalakantoja pyritään suojelemaan mm. sallimalla vain eväleikattujen taimenten ottaminen useimmilla keski-suomalaisilla koskilla, kun taas ehjäeväiset kalat tulee vapauttaa. Tämä ja muut rajoitukset tukevat kestävä kalastusta, mutta näköala on varsin suppea.

Itse ajoin tämänkesäisillä kalastusretkilläni arviolta n. 6000 km. Bensaakin kului n. 500 litraa. Perhokalastajia arvellaan olevan maassamme n. 35 000. Jos jokainen heistä ajaa kanssani saman verran kuluu menovettä 17 500 000 litraa ja matkaa taittuu 210 000 000 km - näit oikein kaksisataakymmenen miljoonaa kilometriä eli rapiat 5250 kertaa maapallon ympäri päiväntasaajaa myötäillen. Hiilidioksidipäästöjen laskemiseksi loppuivat tietsikan laskimesta nollat. Melkoinen hiilijalanjälki siis.

Kun tätä jalanjälkeä verrataan muun inhimillisen toiminnan aiheuttamaan, on se sittenkin varsin vaatimaton. Kun kuitenkin huomioidaan käyttötarkoitus - turhuuksien turhuus, elämysten hankkiminen oman itsensä tyydyttämiseksi - on jalanjälki vähintäänkin eettisesti arveluttava.

Mitä siis olisi eettinen perhokalastus ja onko se ylipäätään mahdollista? Tähän kysymykseen en osaa vastata. Ongelmaa tulisi kuitenkin pohtia ennen kuin on liian myöhäistä tehdä mitään, kuten näyttäisi olevan laita villin taimenen kohdalla Keski-Suomessa.

Me perhokalastajat tapaamme pitää itseämme edelläkävijöinä. Kuitenkin monia toimiamme leimaa ”mulle tässä heti kaikki nyt” -mentaliteetti. Tällä tarkoitan sitä, että syrjimme mieluusti lähikalastusmahdollisuuksia, jotka kyllä kelpaavat virveli-, onki- ja pilkkihenkilöille. Koskemme ovat muotoutumassa ”ekokoskiksi”, mutta millaista ekologiaa on tuhansien kilometrien ajaminen pelkkien elämysten perässä. Melko surkeaa.

”Ajattele maailmanlaajuisesti, toimi paikallisesti” on ollut ns. vihreän liikkeen tunnuslause jo parinkymmenen vuoden ajan. Se kertoo, että omalla toiminnalla voi vaikuttaa luonnon hyvinvointiin. Puolitan hiilijalanjälkeni ensi vuonna. Onko mukaan talkoisiin lähtijöitä?

SYYSKAUDEN OHJELMA

4.10. Lohiperhon sidontaa. Kari Salmi perehdyttää levysiipisen lohiperhon sidonnan saloihin. Sidontavälineet mukaan!

11.10. Peruskurssi - kurssin aloitus. Masi Hast perehdyttää kurssilaiset uuteen harrastukseen ja peruskurssin sisältöön.

18.10. Valmistautuminen Perhonsidonnan SM-kisoihin. Sidotaan perinteisiä uppoperhoja ja jotain muita kisaperhoja. Mahdollinen ulkopuolinen sidottaja ilmoitetaan seuran nettisivuilla myöhemmin. Sidontavälineet mukaan!

25.10. Peruskurssi - perhonsidonnan perusteet ja välineet. Jukka Kuusela esittelee perhonsidonnassa tarvittavia välineitä ja sidottaa ensimmäiset perhot. Sidontavälineet mukaan!

1.11. Syyskokous, DVD-ilta. Kerhon sääntömääräinen syyskokous jonka jälkeen katsotaan DVD 'Herrasmiehen Taimen'

8.11. Peruskurssi - vesiperhossidoksia. Jouni Kivinen kertoo vesiperhosten kehitysvaiheista ja kurssilaiset sitovat vesiperhosjäljitelmiä. Sidontavälineet mukaan!

14.- 15.11. Perhonsidonnan SM-kisat ja perhokalastus symposium. Kerhomme järjestää Sokos hotelli Alexandrassa perhonsidonnan SM-kisat ja perhosposiumin, joten kerhoilta ei ole. Tervetuloa seuraamaan kilpailun etenemistä ja symposium luennoille!

21.-22.11. Kerhon pikkujoulut Huopamalla. Tapahtumasta löytyy lehdestä oma ilmoitus.

29.11. Peruskurssi - Perhonsidontaa. Kalle Hakkarin opastuksella perhonsidontateema jatkuu. Sidontavälineet mukaan!

6.12. Itsenäisyyspäivä. Ei kerhoilta.

13.12. Uuden-Seelannin reppureissu. Juha Haatanen tulee kerhotoon Uuden-Seelannin reppureissusta.

ILMOITUSTAULU

PIKKUJOULUT HUOPANALLA 21.11.2008

Lähde mukaan perinteeksi muodostuneisiin pikkujouluihin Huopanalle! Koski on varattu lauantaiksi käyttöömme ja kalastuksen jälkeen ohjelmassa on paitsi saunomista, niin myös hyvää ruokaa. Tarkemmat tiedot tilaisuudesta löydät aikanaan kerhon nettisivuilta.

Ilmoittautumiset 8.11.2008 mennessä:
Sähköpostitse: jyrki.hiltunen@kspk.fi
Puhelimella: 040 532 5339

KERHON SYYSKOKOUS

Kerhon sääntömääräinen syyskokous pidetään 1.11. Sepänkeskuksen Protonissa kello 17.00 alkaen. Kokouksessa käsitellään sääntömääräiset asiat.

Hallitus

HANKINTOJA KERHON KIRJASTOON

Kerhon kirjastoon on hankittu kirja ”Taitava perhokalastaja” (Veikko Hiltunen, Kari Salmi, Anssi Eloranta, Tapio Rantala ja Jaakko Saari). Kirjastoa päivitetään vuosittain ja hallituksen jäsenille voi esittää toiveita kirjastohankinnoiksi.

PERHOKALASTUSKURSSI

Kerho järjestää 11.10. alkavan, talven yli kestäväen perhokalastuskurssin. Kurssin hinta on 50 e ja maksu sisältää kurssilla tarvittavat materiaalit. Kurssi ei edellytä aikaisempaa kokemusta perhokalastuksesta eikä perhonsidonnasta. Mikäli tuttavapiirissä on perhokalastuksesta kiinnostuneita, kannattaa kurssia mainostaa heille.

Tarkemmat tiedot kurssista löytyvät aikanaan kerhon nettisivuilta.

Ilmoittautumiset:
Sähköpostitse: jukka.kuusela@kspk.fi
Puhelimella: 040 730 9020

KERHOILTOJEN TILASTOA

Kerhoilloissa kävi viime kaudella syksyn ja kevään aikana hiukan vajaa puolet kerhonjäsenistä. Olihan aiheet niin hyviä, että paikalle saapui naapuriseurojenkin jäseniä. Syyskaudella kävi 26 eri henkilöä, kun kevätkausi tuntui hiukan kiinnostavammalta, kävijöitä oli 36 eri henkilöä. Talven aikana kerhoilloissa kävi yhteensä 42 eri henkilöä. Aktiivisin kävijä kävi 16 kerhoillassa, kerhoiltoja oli kaikkiaan 18.

Eniten väkeä paikalle veti aihe ”Indikaattorikalastus ja perhot indikaattorina”. Aiheesta kertoi Jouni Kivinen.

Enimmillään väkeä oli 16 henkeä ja keskiarvoksi kerhoiltaa kohti tuli 9,6 henkeä.

Keräsi Jukka Wichman

PERHONSIDONNAN 26. SM -KILPAILUT JA 11. PERHOSYMPIOSIUM JYVÄSKYLÄSSÄ 14.-15.11.2009

Yhdistyksemme on saanut järjestettäväkseen tämänvuotiset Perhonsidonnain SM-kilpailut. Perhosymposium on puolestaan oma kerhomme historiaan vahvasti liittyvä perinne, joka alkoi jo vuonna 1981. Molemmat tilaisuudet ovat järjestelyiltään vaativia ja etenkin symposium tarvitsee myös runsaan yleisön onnistuakseen.

Symposium on ilmainen yleisötilaisuus ja se järjestetään kaksipäiväisenä. Lauantai käsittelee Tenoa ja alustajiksi olemme saaneet myös aitoja tenojokivarren vaikuttajia. Päivä onkin ensimmäinen laatuaan Suomessa: kaikki Tenon kalastukseen vaikuttavat osapuolet ovat samanaikaisesti paikalla. Sunnuntai kuluukin sitten kotoisempien aiheiden parissa tarkastellanhan siinä villin taimenen elinmahdollisuuksia Keski-Suomessa.

Järjestelyihin, etenkin sidontakilpailuihin, kaivataan vapaaehtoisia. Hommia on monenlaisia, bonuksena mahdollisuus nähdä läheltä maamme parhaiden perhonsitojien toimintaa.

Mukaan pääset ilmoittautumalla sidontakisojen ja symposiumin koordinaattorille Jaakko Saarelle. Hänen yhteystietonsa löydät Tammukan kakkosivulta.

Lähde mukaan!

REILUT 60 VUOROKAUTTA KOSKIKALASSA KESKI-SUOMESSA 2009

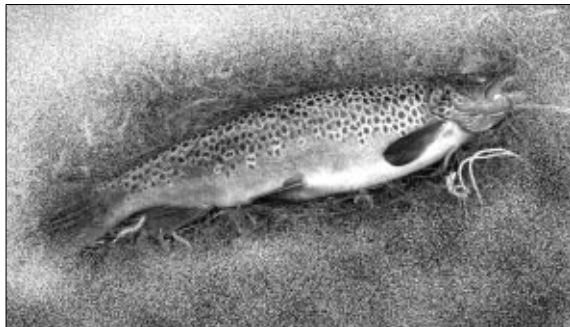
Texti Jouni Kivinen, kuvat Jouko Keto, piirroksiset Kari Salmi

Ajattelin kirjoittaa oman näkemykseni tämän päivän kalastuksesta täällä järvi- ja reittivesien luvattulla Keski-Suomen alueella. Kokopäiväisenä opiskelijana kesä olisi pitänyt viettää tietenkin töitä tehden ja pelimerkkejä ansaiten, mutta sattuiapa käymään niin somasti, että toukokuun puolivälissä tuli ilmoitus eräästä ympäristökeskuksesta, juuri tietystä projektista, jossa minulla piti olla töitä, ettei niitä töitä sittenkään ole. Tutkimuksen tukirahat olivat peruuntuneet ja tämän hetkisen taloustilanteen tietäen varmaan osaatte kuvitella kuinka helppoa oli saada juuri työnhaun kannalta pahimpaan aikaan uutta työtä. Eli minulle jäi koko kesä kalenterista vapaaksi. Ei tarvinnut kauaa miettiä mitähän sitä teki si, kun päätös uhrata aikaa kalastukselle oli syntynyt, juurtunut ja kasvanut.

En pidä tarkkaa päiväkirjaa tai muutenkaan merkkää saamiani kaloja saattikka ota kaikista kaloistani mittoja ja kuvia joten lukuihin pitää suhtautua kuu-kausia jälkikäteen tehtyinä arvioina. Jos nyt jotain pitää sanoa niin arviolta sata 40cm tai päälle –mittaista taimenta on tullut väsytyttyä. Kalastin muuten tänä kesänä enemmän kuin neljänä viime kautena yhteensä. Yhtäkään kalaa en siirtänyt ruokaketjussa eteenpäin, koska ei sopivia istareita osunut kohdalle (50+ cm), asia jota muuten tuli jälkikäteen ihmeteltyä.

Mutta siirrytäämpä itse asiaan. Kalastuskohteissa pääpaino oli C&R paikoissa, Läsäkoskella tuli vierailtua eniten. Aikaväli josta kirjoitan on toukokuun alusta elokuun loppuun. Pieni luettelo paikoista joissa tuli muun muassa kalastettua:

Äyskoski
Huopana
Keihäri
Vihavuosi
Läsäkoski
Könkköjoki
Kaivannonkoski
Keskisenkoski
Muuramejoki
Poltinkoski
Rutajoki
jne.

Näissä kohteissa tuli päivä jos toinen vietettyä. Paras vuorokausi osui Äyskoskella kesäkuun 13.–14.6. välille, jolloin tuntui siltä, että ”hei minähän osaan kalastaa!”. Taimenta ja kohtuullisen isoa sellaista tuli joka paikasta isoilla perhoilla ja tapahtumia oli todella paljon. Valitettavasti karu totuus kuitenkin oli, että ainakin puolet saamistani kaloista oli syntynyt jossakin muualla kuin kosken sorakoissa, todennäköisesti valtaosa oli alkuperältään laitostuotantoa.

Ja sama kuvio tuntui toistuvan vähän jokaisella kalapaikalla. Kaloja kyllä tuli, mutta rasvaevistä oli nipsastu pala pois, tai muuten kalojen olemuksesta näki niiden laitosperäisyyden. Tämä ei ollut yllätys eikä varmaan lukijoitakaan yllätä.

Kauden alusta lähtien kiinnitin enemmän huomiota siihen, mistä tarkalleen ottaen sain kaloja, missä olosuhteissa sekä millaisella tekniikalla. Tuntui, että lähes jokaisella koskella kalat piilottelivat kuohuissa ja kuopissa läpi vuorokauden, varsinkin jos koskea oli lähivuorokausina todenteolla piiskattu. Ja näitä kovan kalastuspaineen alaisia koskiahan nämä ovat. Selvillä ruokailupaikoilla runsaidenkaan kuoriutumisien ja syöntijaksojen aikana ei paljon kaloja näkynyt. Monien koskien niskat esimerkiksi olivat aivan kuolleita! Muutenkin syömistä tuntui tapahtuvan pelottavan vähän vuorokaudesta ja kohteesta toiseen. Onko taimenistamme tulossa anorektikkoja? Paksut ja hyväkuntoiset kalat olivat melko harvinaisia, vai karttoivatko ne vaan minua. Tietenkin vaihtelua löytyi kalapaikkojen välillä, mutta yleisesti sanottuna tilanne oli kuvatus kaltainen.

Mukavan poikkeuksellisen havainnon tein Keihärinkoskella. Pääsin kalastamaan siellä tutulla porukalla muutaman vuorokauden putkeen heinäkuussa, jolloin vedet olivat alhaalla, mutta lämmöltään noin 18C astetta. Peruuksien vuoksi kalastajia oli vain kolme. Sovimmekin kalastavamme vain lyhyitä jaksoja kerrallaan, rantavirrat mukaan lukien. Pitkiä taukoja väliin, että paikat saavat rauhoittua. Kuulemma kaloja koskeen ei oltu istutettu aikoihin johtuen Savon Taimenen kasvustusallasongelmista, jokin loinen siellä riehui. Kuulostaako lähtökohdiltaan heikolta reissulta? Keihärin kalastuksen laatu on myöskin laskenut kuin lehmän häntä viime vuosina, joten ainakaan meillä eivät odotukset olleet kovin korkealla. Mutta toisin kävi. Saimme nättejä ja valikoivia, oikeasti ruokailevia kaloja ympäri koskea useista erilaisista paikoista ja homma tuntui jopa perhokalastukselta. Ei tarvinnut ronkkia niitä iän ikuisia monttuja, vaan ihan oikeasti sai kalastella sopivista virran juoteista pupilla ruokailevia kaloja. Mutta yleistäen - kauden ehdottomasti kuumin tekniikka oli streamerlarvastus ahvenella. Syvälle isoa ärsyttävästi ja suoraan nokan eteen.

Eniten huolenaihetta valitettavasti herättänyt asia oli kalaston kokorakenne. Usein tuntui, että isoa kalaa olisi koskessa paremmin kuin pientä (vaikka kalasteli pienillä perhoilla), mikä viittaisi varsin vääristyneeseen kalaston rakenteeseen. Esimerkiksi Huopanalla kalastelin testimielessä muutamana vuorokautena nopeasti pikkutaimenien elinalueita läpi. Halusin nähdä kuinka paljon niitä löytyisi, kun kerrankaan ei ollut niin kauheat suorituspainee päällä. En kauaa pieniä kehdannut tarkoituksella yrittää, mutta en pahaa vauriota kaloille aiheuttanut, koska varsin vähäiseksi jäi koukutusten lukumäärät. Sama ilmiö toistui myös Läsäkoskella. Ja pitää muistaa, että kyllähän niitä pieniä taimenia lukumäärällisesti enemmän oli kuin 50cm ylittäjiä, mutta niitä tulisi olla monin kymmenkertaisesti enemmän, jos asiat olisivat oikealla tolallaan. Tämä todistettiin myös keväällä yliopiston merkkaukskalastuksissa, joissa sähkökalastettiin vapakalastuksen lisäksi. Näin ollen mitä enemmän kesällä kalasti sitä enemmän huolestui meidän taimenen tilasta. Mutta onneksi tähänkin löytyi muutamia mukavia poikkeuksia. Ja varsin ilahduttavaa oli huomata ihan oman

kokemuksen myötä, kuinka saman kalayksilön voi saada hyväkuntoisena kerasta toiseen ilman suurempia vauriota.

Yhteenvetona koko kaudesta voisi sanoa että opin kuinka kovan kalastuspaineen alaisia koskia tulisi kalastaa; vaihdella kalastustekniikkaa varsin runsaasti tai kalastaa kanssa kalastajiin verrattuna poikkeavasti. Tarkemmin erittelemättä voi sanoa että runsas kalastus kyllä opettaa! Toisaalta pitää sanoa varoituksen sana kaikille jotka ajattelevat että olisipa sitä aikaa enemmän kalastukseen. Ensinnäkin kotimaan kalastus alkaa nopeasti maistumaan puulta ja halu ulkomaan kristallin kirkkaille vesille vahvistuu, kuten myös halu kalastamaan 'oikeita' ruokailevia kaloja. Kuten myös totuus meidän taimenenkalastuksen laadusta sekä siitä mitä se voisi olla. Kolmekiloisia taimenia saadaan mutta kun on niitä seitsemänkiloisiakin ollut... Eli se on ehkä ihan hyvä ettei kalasta liikaa! Silloin pysyy tyytyväisenä siitä että edes ylipäätänsä pääsee kalaan sekä on tyytyväinen kalastuksen ja saaliin laatuun täällä Suomessa. Siispä nyt ensi kesän reissuja miettimään varsin tarkkaan.

MINUN PERHONI

JOULUPAMPULA

- Koukku:** Yksi- tai kaksihaarainen nro 4 – 10 lohikoukku
Pyrstö: Ruskea tai oliiviin vivahtava rämemajava reilusti rungon mittaise na. Sivuilla muutama fläsäkuitu. Päälle punaoranssi keinokuitu noin koukun mutkan tasolle.
Takavyö: Riikinkukon silmähöyhenen siikanen
Takahäkilä: Ruskea kukko
Runko: Muotoillaan punaisella villalangalla paksuhkoksi pisanamuotoiseksi ja eteenpäin ohenevaksi kartioksi
Pää: Musta ja selvästi erottuva

Joskus perhojen kehittäminen on varsin sattumanvaraista – tai ainakin siltä tuntuu. Niin tässäkin tapauksessa. Sidoskelin kesän lohiretkelle perhoja ja listalla oli mm. Charmi-Jaakko, jolla kalaa on tullut jokaisella reissulla, jolla sitä on vakavasti kokeiltu. Siitä onkin tullut eräs Justuksen luottoperhoista. Jossakin vaiheessa riittävän pitkät riikinkukon pyrstösulan siikaset ehtyivät ja piti keksiä jotain muuta. Mieleen tuli joskus aikaisemmin kehittelemäni punarunkoinen, valkopyrstöinen ja -häkiläinen Uppo-Bomberin muunnos, jolla on tilillään vain yksi jalka, mutta kokonaan en ole ajatusta sen käytöstä ja kehittämisestä hylännyt. Olin myös katsellut netistä lohenkalastukseen liittyviä videoita ja mieleeni muistui keskustelu Kairan Pertin kanssa aiemmilta vuosilta Francis-katkan muunnoksesta, joka mm. Islannissa oli toimiva peli. No, tässähän onkin jo taas ottavia aineksia keitokseen, vaikka aina lopputulos ei olekaan edes osiensa summa.

Tein muutamia Charmi-Jaakkoja pelkästään punaisella rungolla ilman riikinkukkoverhousia. Fluoripunainen villa näytti todella kirkkaalta ja uskoin

perhon toimivan myös käytössä. Tämä ei kuitenkaan vastannut mielikuvaa niistä pienistä punaisista islantilaisista, joista oli ollut puhetta. Kaivoin kympin kaksihaaraisen koukun esiin, mutta tajusin heti, ettei perho toimisi näin pienessä koukussa. Sitä oli siis yksinkertaistettava. Kokeilevana ratkaisuna oli tehdä perhoon vain takaosa edellisestä sidoksesta. Sehän näytti heti toimivalta. Koukun suhteen olin kuitenkin epäileväinen. Kympin varsin ohutlankainen kaksihaara näytti hennolta, joten tein muutaman koevedoksen myös yksihaaraisiin tukevalankaisiin koukkuihin. Jostain siihen löytyi Frödinin nro 5 Salar koukku, jossa perho näyttikin varsin sopusuhtaiselta.

Matkalla pohjoiseen ehdimme keskustella kaikesta oleellisesta perhokalastukseen liittyvästä, niin myös perhoista. Näytin Jaskalle punaisia Charmi-Jaakkoja, joille kehkeytyikin nopeasti kutsumanimeksi ”Joulu-Jaakko”. Sama nimi kattoi aluksi nuo pienemmätkin versiot. Juhannuksen jälkeen vesi Tenossa oli vielä kylmää, alle kymmenen asteista, mutta veden korkeus oli jo lähellä kesäpintaa. Kalapaikkojen etsiminen oli taas vähän hakuammuntaa. Ensimmäisenä iltana kokeilin Joulu-Jaakkoa, mutta siihen ei tullut kontaktia – kiiveä lukuun ottamatta, joka tylsytti koukun. Justus avasi pelin nappaamalla titin Charmi-Jaakollaan. Hiljaiselta tuntui kaikin puolin.

Toisena päivänä kokeilin tuota pienempää kaksihaaraista Joulu-Jaakon versiota ja siihen titti erehtyikin heti ensiyrityksellä. Lupaava alku tälle perholle. Rantautuksen jälkeen havaitsin, että koukun toinen haara oli jo hieman kääntynyt, joten tätä perhoa ei kannattane enää käyttää. Niinpä annoin sen Vekalle malliksi.

Seuraavana päivänä aloitin yksihaaraisella versiolla, johon tulikin tärppiä tärpin perään. Enemmistö oli luonnollisesti nivan harreja, mutta riffistä pamahti jo isompikin kiinni. Kylki kävi pinnassa, josta päättelin sen olevan noin reilu puolitoistakiloinen taimen. Se kuitenkin valitettavasti pääsi. Harrit jatkoivat takomistaan ja heittoalueen alapäästä tuli taas varovainen kontakti. Uusi heitto samaan paikkaan ja kiinni on – eikä harri, vaan vähintään titti. Kala ui kohti, mutta välitti siimaa pitkin viestiä, että tittikokokaan ei ehkä riitä. Tämän varmistikin syöksy alavirtaan, jota täytyi seurata kuivalla maalla juosten. Kala talttui aikanaan ja paikalle tullut Justus rantautti sen pyrstöstä työntämällä. Mittaa komeat 96 senttiä ja pikkuruinen perho tiukasti kiinni kalan suuپیeessä. Perho täytyi jollain lailla erottaa puhekielessä isommasta veljestään, joten jossain vaiheessa siitä tuli Joulupampula – todella uskottava nimi lohen otterperhoksi :).

Kalantulo oli heikokhoa edelleen, vaikka jokainen olikin jo kuparisensa rikkonut. Pidimme tavoistamme poiketen välipäivän ja kävimme jokisuussa tsekkaamassa meren tarjoamat mahdollisuudet perhokalastukseen. Tuuli oli melkein myrskylukemissa, joten heittosuuntia oli vain yksi – onneksi poikkivirtaan. Tuulenkalajäljitelmissä oli tärppejä, muttei yhtään tartutusta. Myös Jusalla oli tapahtumia ja kalojen välähdyksiä näkyi perhon takana. Nousuvesi painoi päälle, joten oli mentävä ylävirtaan kohti jokialueen rajaa, mikä oli virpamiesten kansoittama. Heidän välistään löytyikin rullaukseen soveltuva rako. Sain siitä tuulenkalalla pari taimenta. Sen jälkeen vaihdoin Joulupampulaan ja sitten alkoi tapahtua. Nopeassa tahdissa vapauttelin kymmenkunta kirkasta meri-

taimenta – valitettavasti kaikki olivat pieniä. Perho tuntui siis kelpaavan niin harjukselle, taimenelle kuin lohellekin. Kovassa käytössä perhon pisaranmuotoinen villarunko alkoi muuttaa muotoaan. Seuraavan sidontasession aikana tein rakenteellisen vahvistuksen ja sivelin pikaliimaa rungolle ennen viimeisen kerroksen kiertämistä. Tämä tuntui toimivan ja perho pysyi nyt hyvin kuosissaan.

Lohentulo hiipui loppuviikosta jääden osaltani yhteen tittiin ja sama saldo oli muillakin – muutama kala mieheen. Harreja pampula antoi tasaiseen tahtiin edelleenkin ja joku taimenkin siihen erehtyi. Usko sen kalastavuuteen oli kuitenkin syntynyt ja aion kyllä käyttää sitä ahkerasti jatkossakin.

Tämän perhon hyviä ominaisuuksia ovat mm:

- yksinkertaisuus – helppo sitoa huokeista materiaaleista
- erottuva väritys – jatkossa pitänee kokeilla myös keltaista ja oliivinvihreää versiota
- rakenne – ei sotkeudu heitettäessä
- sukeltaa helposti pintakalvon läpi
- kestää rivakkaakin vauhtia ja kulkee raskaassa koukussa oikealla kölillään vaikka lenkkisolmun päässä
- antaa tärppejä ja tapahtumia, mikä opettaa olemaan tekemättä meille taimenenkalastajille tuota luontaista refleksinomaista vastaiskua, jonka seurauksena suuri osa lohista joko pääsee tai saa leuoilleen niin, ettei ota enää uudelleen.

Terveisin Kalle

ENSIMMÄINEN LOHENI

Teksti Timo Halme, kuva Timo Halmeen arkisto

Olin veljeni ja työkaverini kanssa viikon reissulla Tenolla kesä-heinäkuun vaihteessa. Tukikohtana meillä oli mökki Utsjoen keskustassa, paikkana se oli hyvä. Oli helppo singahdella tilanteen ja mielihalujen mukaan pariakymmentä kilometriä ylä- ja alavirtaan. Oltiin maksettu Norjan kalastuksenhoitomaksukin niin olihan siinä lääniä molemmilla rannoilla viikoksi.

Lupia oli jo muutama kalastettuna ja reissu näytti vääjäämättä menevän loppuaan kohti. Mielenkiintoa ja uskoa kalastukseen toivat aiemmilla luvilla Vetsikoskesta saatu jalka ja titti ja sekalainen joukko tärppejä yms. tukistuksia.

Aina ei tarvitse mennä kauas kalaan eikä tarvitse kukkia öitä myöden. Tämä tuli todettua perjantaina, kun mökillä puolenpäivän aikoihin tuumattiin, että mennäänpä katsastamaan Utsjoenkosken alustaa. Paikka on hyvin tunnettu ottipaikka rannaltakalastajallekin ja sen takia voi olla hyvin ruuhkainenkin. Ajatuksemme oli, että keskellä päivää ei ehkä porukkaa ole liikkeellä niin paljon. Keli taas puolestaan tuntui ihan järkevältä päiväkalastukseen, koko reissun ajan oli ollut napakka pohjoistuuli, pilvistä/sateista ja lämpötila pyöri viiden asteen ympärillä.

Alkuun homma vähän vastusti, kun alavirrasta puhaltanut kova tuulenpuuska paiskasi veljellä heitossa kuutosen kaksihaaran nokkaan kiinni. Saatiin kuitenkin saalis irti koukusta ja hetken elvyttelyn jälkeen veljeni kirmasi taas vapaana. Aitoo pyydystä ja päästä -iloa!

Seuraavalle laskulle laitoin siiman päähän Myssymieheksi ristityn perhon kutosen kaksihaaraan sidottuna. Myssymies on kai syntynyt Tenon rannalla joskus jonkun toimesta, perhonen liittyyvää tarinaa löytyy nimellä googlettamalla. Perho on juuri sopivasti ei minkään näköinen nuhuju, tuntui sopivan sillä hetkellä vallinneeseen ilmanalaan.

Lohiposeeraus

Montaakaan heittoa en ollut laskusta kalastanut, kun heti perhon pudotua veteen vapa taipui rauhallisesti piitkälle ja vähitellen tajusin, että siiman päässä on roimasti painoa. Ei mitään repimisiä, hyppimisiä vain määrätietoista painavaa vetoa. Jälkikäteen miettien pitkältä tuntuneen ajan jälkeen tajusin, että nyt siiman päässä on Lohi. Ensimmäisen pitkähkön vedon aikana ihmettelin miksi kela antaa siimaa omituisen nihkeästi vaikka jarru oli aika löysällä. Kauhukseni huomasin, että rannari oli kiertänyt yhden kierroksen siimanohjurin ympäri - jälkikäteen tutkittuani asiaa huomasin, että paksukin monorannari on niin ohutta, että merkkiä X olevassa kelassa rannari voi todellakin luiskahtaa kierroksen siimanohjurin ympäri. Tuomasin, että taitaa olla vain ajan kysymys, kun rannalla itketään katkennut siiman pää käsissä. Ainut minkä näin järkevaksi siinä tilanteessa oli kääntää jarru ihan nolville ja myötäillä vavallakin vetoihin niin paljon kuin mahdollista. Olin samalla kavunnut jo aika kauaksi rantaviivasta, jotta pystyin rannalla edes takaisin liikkuen ottamaan vastaan osan vedoista. Ihme kyllä siima tuntui kestävän, vaikka rannarikin oli jo moneen kertaan vedetty edes takaisin siimanohjaimen ympäri.

Utsjoenkosken alusta on kalastajaa ajatellen armelias paikka. Kosken alla virta hidastuu ja omalla rannalla on n. 50m ottipaikkojen alapuolella loivarantainen poukama – siihen piti kala uittaa rantaan nostettavaksi! Pientä uskoa onnelliseen loppuun alkoi syntyä, kun kala ensimmäisen kerran kävi näyttämässä kylkeään pinnassa tuon poukaman edustalla. Vielä siinä sahattiin muutamat piinaavat vedot edes takasin ennen, kuin kalan sai selkeästi rannan tuntumaan. Siinäkin tuli vielä nähtyä ne kirjojen tarinoista tutut matalaan veteen tulon säikähdykset ja teilaajan pelästymiset pakoyrityksineen, kunnes vihdoinkin köllikkä roikkui tukevasti pyrstöstään veljeni näpeissä. Voi sitä riemua! Pienen hetken taivastelun jälkeen kaivettiin puntaria esille, painoksi saatiin 8 kg.

Kotimatalla mielessä pyöri pieni pelko, että mahtaako kalastus kotimaisemmissa tämän jälkeen tuntua enää miltään, mutta myöhemmin kesän aikana tuli huomattua, että kyllä ne edelleen keskisuomalaiset kuin myös kuusamolaisetkin kalat tuovat riemun tunteita. Hyvä niin.

Myssymies

Koukku: kaikki käy, ottiperhossa oli Tiemco 707DS #6

Hela: soikea kulta

Pystö: valkokärkinen orava

Kierre: soikea kulta

Runko: tumman vihreä hylje, pöyhitään hyvin

Kurkkuhäkilä: helakan ruohonvihreä kukko

Siipi: alla ruskea bucktail, päällä vihreä ja ruskea orava, sidotaan harvaksi

Pää: musta

**KSPKRY:N JÄSENILLE OSTOETU VIIKON AJAN ENNEN
VALTAKUNNALLISTA MARKKINOINTIA**

Uusimme tuotevalikoimaamme kaudelle 2010.

**PALJON PERHOSIMOJA, AMPUPÄITÄ JNE. ALE -30% - 50 %
NORMAALIHINNASTA.**

**1-KÄDEN JA 2-KÄDEN VAPOJA (mm. Vision, GuideLine, Sage)
ALE —30% —50% NORMAALIHINNASTA.**

HITAAT SYÖVÄT NOPEAT VAI MITEN SE MENI. . . .

**LAMASTA HUOLIMATTA OLEMME LISÄNNEET
HUOMATTAVASTI SIDONTAMATERIAALIVALIKOIMAAMME
KILPAILUKYKYISIN HINNOIN.**

TERVETULOA TOTEAMAAN PAIKAN PÄÄLLE.

HYVÄÄ SYKSYN JATKOA KAIKILLE !

Terveisin Perhokolmio Oy:n pojat